

Церква — Частина 1

«Ти – Петро, і на цій скелі Я збудую Свою Церкву, і сили смерті не переможуть її».
Матвія 16:18

Існує багато церков, які називають себе християнськими, мають найрізноманітніші назви та дотримуються різних вірувань щодо вчень Ісуса та його апостолів. Коли ми розглядаємо ці розбіжності в поглядах, на нашу думку, цілком доречно запитати, що Біблія говорить нам про те, що таке церква насправді, і яке божественне призначення вона має. Чи є якийсь спосіб дізнатися, яка церква є істинною, чи всі конфесійні групи разом складають істинну церкву?

Слово «церква» не зустрічається в Старому Завіті, а вперше в Новому Завіті його вжив Ісус, коли сказав Петру, як зазначено у вступному вірші, що «сили смерті» не переможуть її. У цьому вірші слово «церква» є перекладом грецького слова «екклесія», що означає «покликання» або «вибір». Ісус сказав своїм учням: «Я вибрав вас із світу» (Іван 15:19). По суті, церква — це спільнота людей, які, прийнявши запрошення Христа, відокремилися від світу.

Церква — це не будівля, хоча слово «церква» часто вживається для позначення місця, де збирається громада. Яки вираз «будинок зборів» був більш поширеним для опису фізичного місця зібрання громади, це могло б

допомогти зменшити деякі непорозуміння, що існують щодо справжнього значення самого слова «церква».

Під час свого служіння Ісус вжив слово «церква» лише тричі. Один раз — у зауваженні до Петра; і двічі — в іншому випадку, коли навчав своїх учнів, як правильно поводитися з непорозуміннями, що можуть виникнути між ними (Матвія 18:17). Наступного разу це слово з'являється в Діях 2:47, після розповіді про три тисячі людей, які прийняли Христа завдяки проповіді Петра в День П'ятидесятниці. Це просте твердження, яке лише говорить, що «Господь щодня додавав до церкви тих, хто мав спастися».

У цьому простому констатуванні факту є місце для роздумів. Лише в День П'ятидесятниці три тисячі людей приєдналися до «церкви», і після цього «щодня» з'являлися нові навернені, проте немає жодних згадок про будь-які офіційні обряди посвячення, окрім водного хрещення. Усі ці навернені були євреями. Коли під впливом переконливого служіння апостола вони визнали, що Ісус, якого їхні провідники розіп'яли, був справді обіцяним Месією, вони повірили в Нього і прийняли хрещення.

Все було так просто! Пізніше, коли кількість учнів зростає і вони збиралися для взаємного збудування, ці групи людей називали церквами. У Діях 11:22 ми читаємо про «церкву, що була в Єрусалимі». У Римлянам 16:5 Павло вітає «церкву, що в їхньому домі», тобто в домі Прискили та Акили.

З цих текстів ми робимо висновок, що в ті ранні дні християнства кожна група віруючих, незалежно від її розміру та місця розташування, вважалася церквою. Дійсно, це була церква, бо кожне таке зібрання віруючих складалося з тих, хто через Євангеліє був покликаний відокремитися від світу та йти слідами Ісуса.

Ці окремі групи не мали конфесійних назв. Їх ідентифікували за місцем розташування, називаючи церквою в Єрусалимі, церквою у Філіппах, церквою в Римі або, як у деяких випадках, церквою, яка проводила свої зібрання в домі того чи іншого віруючого.

У 2-му та 3-му розділах Книги Об'явлення згадуються сім церков, які ідентифікуються за містами, в яких вони розташовувалися, та спеціальними посланнями, надісланими до них. Є підстави вважати, що ці сім церков символічно представляють усіх віруючих у різні періоди часу, починаючи з П'ятидесятниці і аж до сьогоднішнього дня. Це ще одне, ширше вживання слова «церква», яке описує всіх у кожному місці, кого Господь вважає покликаними зі світу, щоб служити Йому та Його справі.

Ісус мав на увазі широке, більш загальне значення цього слова, коли сказав Петру, що «сили смерті» не переможуть церкву. Саме це застосування використовує також Павло, коли в Ефесян 1:22,23 говорить про Христа як про «Голову над усім для церкви, яка є Його тілом». Саме в цьому сенсі Павло знову пише про «Церкву живого Бога, стовп і основу істини». 1 Тимофія 3:15

У 1-му Посланні до Коринтян 12:12, 13 Павло детальніше розглядає думку про те, що Церква є «тілом» Христа. Він каже: «Людське тіло має багато частин, але всі ці частини складають одне ціле тіло. Так само й із тілом Христа. Дехто з нас є юдеями, дехто — язичниками, дехто — рабами, а дехто — вільними. Але всі ми були охрещені в одне тіло одним Духом, і всі ми маємо одного Духа».

Як приєднатися

Як стати потенційним членом церкви — тобто церкви, заснованої Ісусом та апостолами? У Діяннях 2:47, цитованих раніше, сказано, що «Господь щодня додавав до церкви тих, хто мав спастися». Це вказує на те, що становлення членом Церкви Господньої залежить від Нього. Ми віримо, що з цим погодяться всі християни. Однак як саме Господь додає членів до Своєї Церкви і яким вимогам треба відповідати, щоб Господь визнав нас належними до Своєї Церкви?

Коротко кажучи, Писання вказує на такі кроки наближення до церкви: по-перше, покаяння та визнання того факту, що ми є членами проклятого гріхом і вмираючого роду, і тому не можемо стояти перед Богом у своїй власній праведності (Ісаїя 64:6; Марка 2:17; Дії 26:20). Далі йде прийняття Ісуса Христа як нашого особистого Викупителя і Спасителя, усвідомлення того, що лише завдяки цінності Його пролитої крові ми можемо бути прийнятими для Бога. Дії 13:38,39; 16:31; Римлянам 3:21-23; 5:1

Потім, на основі нашої впевненості в заслугах пролитої крові Спасителя, нас запрошують віддатися беззастережно, щоб виконувати волю Бога ( ). Ми можемо говорити про це як про «посвячення» себе Богові. Підкреслимо, що це посвячення робиться Богові, а не людині чи будь-якій земній організації.

Біблія дуже чітко пояснює, що це посвячення означатиме в нашому житті. Ісус сказав: «Якщо хтось хоче йти за Мною [бути Моїм учнем], нехай зречеться себе, нехай щодня бере свій хрест і йде за Мною» (Лука 9:23). Зречтись себе не означає просто відмовитися від якихось дрібних задовольень чи насолод на короткий час або навіть назавжди. Це, скоріше, як і передбачає сам вираз, повне зречення себе. Це те саме слово, яке Ісус вжив, коли пророкував, що Петро тричі повністю зречеться того, що знає Його (Матвія 26:33, 34). Отже, зречтись себе означає повністю відмовити собі у праві визнавати власну волю і замість цього прийняти волю Бога, виражену через Христа та Писання.

Яка божественна воля для тих, хто, відповідаючи на запрошення Ісуса, повністю зрікається себе? Вона виражена в його подальшому заклику щодня брати свій хрест і йти за ним. Ісус використовував символіку несіння хреста, щоб позначити йти на смерть. Коли Ісус виголосив це запрошення, він сам віддавав своє життя в жертву. Його жертва була завершена на Голгофі, коли він вигукнув: «Звершилося!» (Івана 19:30).

Ті, хто приймає запрошення Христа взяти свій хрест і йти за Ним, так само віддають своє життя в жертвовному служінні. Не всі вони буквально

розп'яті, хоча на початку християнської епохи деякі були. Багато хто зазнав мученицької смерті іншими способами. Однак у випадку кожного послідовника Учителя має бути і буде присутня готовність служити і страждати, незважаючи на наслідки.

Це питання наслідування Ісуса Павло описує як «посаджених разом у подібні Його смерті» (Римлянам 6:5). До того, як ми прийшли до Христа, ми були «мертві в гріхах і провинах» (Ефесянам 2:1). Однак завдяки покірній вірі в заслуги Його пролитої крові ми звільнені від Адамового осуду. Проте ми вмираємо; однак не як грішники, а як співжертводавці з Ісусом. Павло висловив цю думку, коли написав: «Тому благаю вас, брати, через милосердя Боже, щоб ви принесли ваші тіла в жертву живу, святу, приємну Богові, що є вашою розумною службою». Римлянам 12:1

Хрещені в Христа

У Римлянам 6:3,4 Павло написав: «Хіба ви не знаєте, що всі ми, хто охрестився в Христа Ісуса, охрестилися в Його смерть? Ми ж поховані з Ним через хрещення в смерть, щоб, як Христос воскрес із мертвих славою Отця, так і ми ходили в новизні життя». Хрещення, про яке тут йдеться, не є хрещенням у воді, а хрещенням у Христа і в Його смерть.

Слово «хрещення» у Новому Завіті перекладено з грецького слова, що означає «поховати» або «занурити». Наше хрещення у Христа — це поховання нашої волі у Його волі. Це хрещення у

смерть, бо Божа воля полягає в тому, щоб ми померли разом із Ним.

В Об'явленні 20:4 ця думка символічно виражена словом «обезголовлені». Тут ми читаємо про тих, хто «обезголовлений за свідчення Ісуса та за Слово Боже». Це не стосується буквального обезголовлення, а відмови від нашої волі, яку символізує голова ( ), та прийняття Христа як нашої Голови. Ефесянам 5:23; Колоссянам 1:18

Павло детальніше роз'яснює цю думку, кажучи: «Один Дух хрестив нас усіх в одне тіло» (1 Коринтян 12:13). Саме під впливом Святого Духа, через Слово Істини, ми притягуємося до Господа і ведені Його любов'ю, щоб повністю посвятити себе Йому. Оскільки це посвячення означає відмову від власної волі та прийняття волі Божої у Христі, Ісус таким чином стає нашою Головою, а ми стаємо членами Церкви, яка є Його тілом, якщо ми вірні своєму становищу перед Богом аж до смерті. Об'явлення 2:10

Таким чином, ми бачимо, як Бог силою Свого Духа додає майбутніх членів до Церкви Христа. Наша роль у цьому як окремих осіб полягає лише в тому, щоб підкоритися впливу Його Духа і зробити кроки, які вказує Боже Слово; тобто кроки покаяння, прийняття Христа та повного посвячення себе для виконання Божої волі.

Чи можемо ми, зробивши ці кроки, дізнатися, чи прийняв нас Бог і чи визнає нас тимчасовими членами церкви, Тіла Христового? Ми віримо, що так. Павло сказав у вже цитованому уривку, що, «поховані з Ним через хрещення у смерть, щоб, як Христос воскрес із мертвих славою Отця, так і

ми ходили в новизні життя» (Римлянам 6:4). Чи радісно ми ходимо в «новому житті»?

Павло також писав: «Якщо хтось у Христі, той є новим створінням: старе минуло, ось, все стало новим». (2 Коринтян 5:17). Чи минули старі речі, що належали до «минулого часу» нашого життя, у тому сенсі, що вони більше не мають для нас жодної реальної привабливості? (Ефесян 2:3). Чи знаходимо ми нашу найбільшу радість у нових речах Господа — нашому новому покликанні до божественної служби — наших нових надій, нових цілях, нових амбіціях?

Зробивши цей крок повного посвячення Господу, наші колишні друзі та родичі можуть не зрозуміти нас. У деяких випадках вони можуть навіть переслідувати нас. У будь-якому разі, вони не знайдуть у нас того самого рівня товариськості, бо вони не будуть у гармонії з нашим новим способом життя. Ми не будемо любити їх менше, ані не перестанемо робити для них усе, що можемо, але ми дізнаємося, що шляхи світу та шляхи посвяченого Божого народу часто дуже віддалені один від одного. Чи маємо ми такий досвід?

Павло знову написав: «Око не бачило, вухо не чуло, і в серце людини не входило те, що Бог приготував для тих, хто Його любить». Потім він додає: «Бог відкрив це нам Своїм Духом, бо Дух досліджує все, навіть глибини Божі». 1 Коринтян 2:9,10

Чи веде нас Господь день у день до глибшого розуміння чудових істин, що містяться в Його Слові? Чи «таємниці» Його Слова, що стосуються

нашого покликання у Христі Ісусі, стають зрозумілішими, коли ми прагнемо пізнати і виконувати Його волю? Якщо так, то ми маємо додаткове підтвердження того, що Він прийняв наше посвячення і веде нас шляхом праведності.

Сам Ісус дає нам дуже чітку впевненість щодо нашого становища перед Богом. По-перше, Він заявляє: «Хто до Мене приходить, того Я ні в якому разі не вижену» (Івана 6:37). Кілька віршів далі Він продовжує, кажучи: «Ніхто не може прийти до Мене, якщо не притягне його Отець, що послав Мене» (вірш 44). Якщо ми відчули притягальну силу Бога через Христа, то якої ще впевненості нам потрібно, крім цієї?

Дійсно, наша радість від духовних речей нового способу життя, яким ми живемо; втрата інтересу до колишніх речей плоті та світу; певна міра нерозуміння, а може, навіть переслідування з боку світу; наше зростаюче цінування духовних речей, особливо тих, що стосуються нашого небесного покликання — все це є свідченням того, що наше посвячення було прийняте Богом і що ми насправді були «охрещені» у Христа.

Водне хрещення

Питання про водне хрещення виникає природно, і це правильно, адже сам Ісус був хрещений у воді, і ми маємо слідувати Його стопами. Яка мета водного хрещення? Іоанн Хреститель хрестив для покаяння. (Матвія 3:11). Він не міг зрозуміти, чому Ісус просив про хрещення, бо знав, що Ісус не був грішником, а навпаки, був святим і праведним. Матвія 3:13-15; Євреїв 7:26

Хрещення Івана стосувалося лише членів єврейського народу. Воно символізувало їхнє повернення до завіту з Богом, за яким Він мав справу з усім народом — завіту, укладеного на горі Синай. Хрещення Івана також мало підготувати євреїв до прийняття їхнього Месії, Христа Ісуса, коли згодом розпочнеться Його служіння. Марка 1:4, 5; Луки 1:13-17; Дії 13:24, 25

Ісус не хрестився для покаяння у гріхах. Просячи Івана хрестити його, він просто сказав: «Нехай буде так тепер, бо так належить нам виконати всю праведність» (Матвія 3:15). Саме прикладу Ісуса ми наслідуємо у нашому водному хрещенні. Для нього це було символом його завіту померти жертвою та його надії, якщо він виявиться вірним, воскреснути з мертвих.

Як влучно занурення у воду зображує ці дві думки. Коли людина опускається у воду тим, хто її хрестить, вона стає безпорадною в його руках і залишалася б похованою, як у смерті, якби її не підняли з води. Таким чином, у нашому посвяченні ми віддаємо себе, щоб померти з Христом, натхненні обіцянками Бога, що ми будемо воскресені у воскресінні, так само як Ісус, щоб бути пов'язаними з Ним у великій майбутній роботі Його Царства. Римлянам 6:4,5; Філіп'янам 3:10,11

Отже, водне хрещення є прекрасним символом нашого справжнього хрещення у Христа. Воно не є необхідним у тому сенсі, що є обрядом спасіння. Однак, оскільки ті, хто має право на занурення у воду, зреклися своєї власної волі та уклали завіт виконувати волю Господа, вони визнають, що це є частиною волі Господа щодо

них, і вони з радістю підкоряться. Будь-яке інше ставлення свідчило б про те, що любов до волі Божої не є всепоглинаючою.

Організація церкви

Писання не вказує на те, що різні місцеві групи покликаних у ті ранні роки християнства мали якісь складні організаційні структури, і Біблія також не вчить, що це було Божим задумом для церкви. Однак учні в той час не були позбавлені певної організації. Їхні зібрання не були безладні, і різні привілеї служіння призначалися різним людям відповідно до їхніх здібностей. Матвія 25:15; 1 Коринтян 14:40; 2 Солунян 3:6,7; Тита 1:5

У структурі ранньої Церкви Ісус був загально визнаним Главою. Це відповідало власним настановам Ісуса, які Він дав Своїм учням, сказавши: «Один у вас Учитель, а саме Христос, а ви всі брати» (Матвія 23:8). Павло писав: «Христос є Головою Церкви, і Він є Спасителем тіла» (Ефесян 5:23). У 1-му Посланні до Коринтян 11:3 він висловлює ту саму думку, кажучи, що «Головою кожного чоловіка є Христос; ... а Головою Христа є Бог».

Ісус є не тільки Головою своєї Церкви, але й її фундаментом. «Ніхто не може покласти іншого фундаменту, крім того, що вже покладено, а це — Ісус Христос», — писав Павло (1 Коринтян 3:11). Членів Церкви також називають «домом Божим», який, як проголошено, «збудований на фундаменті апостолів і пророків, а сам Ісус Христос є наріжним каменем». Ефесян 2:19,20

Апостол Петро писав: «Тому й сказано в Писанні: Ось, я кладу в Сіоні камінь наріжний, вибраний,

дорогоцінний, і хто вірує в Нього, не буде засоромлений» (1 Петра 2:6). В Об'явленні 14:1-4 апостол Іоанн також підтверджує, що Ісус є «наріжним каменем» у Сіоні — досконалій церкві. Це особливо варто відзначити з огляду на неправильне тлумачення слів Ісуса: «Ти — Петро, і на цій скелі Я збудую Свою Церкву». Матвія 16:18

Це твердження було неправильно витлумачено як те, що Петро мав бути «скелею», на якій буде збудована Церква Христа. Однак це тлумачення виявляється помилковим, коли ми дізнаємося, що Ісус використав два різних грецьких слова, виголошуючи цю фразу. Коли Він сказав: «Ти — Петро», грецьке слово, перекладене як «Петро», — це «петрос», що означає «шматок скелі». Однак, коли він сказав: «На цій скелі я збудую свою Церкву», він використав грецьке слово «петра», що означає «масив скелі», тобто величезний камінь.

Петро щойно сказав Ісусу: «Ти є Христос, Син Бога живого» (Матвія 16:16). Ісус був задоволений цим визнанням. Ми можемо перефразувати Його відповідь Петру, щоб трохи прояснити її значення: «Петре, твоє ім'я означає, що ти — маленький шматок скелі — ніби камінчик. У порівнянні зі значенням твого імені великий факт мого Месіанства та того, що я є Сином Божим, є як велика скеля — великий валун — і Церква буде збудована на мені як на фундаменті».

У наступному номері журналу «Світанок» ми розглянемо тему «Церква». Серед важливих тем, що будуть обговорюватися, — роль дванадцяти

апостолів та інших слуг церкви; місія церкви; а також небесна та земна фази Божого плану спасіння всього людства через Христа.